

Poština plačana v gotovini

Cena 2 Din

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1932/33

FRA DIAVOLO

Premijera 1. oktobra 1932

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA C. 34/II

TELEFON 24-63

**ELEGANCA
TOČNOST
SOLIDNOST**

FRANCOŠKI, ANGLEŠKI PLAŠČI

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 1. oktobra 1932

Daniel François Esprit Auber: „Fra Diavolo“

Auber, Boïeldieu in Meyerbeer so imeli takorekoč skupnega libretista: Evgenija Scribeja, ki je bil tisti čas največ igran avtor. Scribe je obvladal teatersko tehniko, skušal pa jo je še izpiliti do vseh mogočih učinkov. Napisal je nad petdeset gle-

daliških del, obenem pa je bil dobavitelj libretov najpomembnejšim takratnim francoskim skladateljem. Libreto za Fra Diavola je napisal on.

Boïeldieu je bil genijalen ustvaritelj francoske komične opere, Auber pa v začetni in srednji stvariteljski dobi njegov verni dedič in avtor sedemintridesetih oper. V Fra Diavolu je še popolnoma v vodah domačih vandeville načinih, kjer prevladu-

jejo enotni ritmi in plesne oblike. Auber je bil povsem Francoz, ki je tudi pisal za Francoze. Otrok moderne pariške kulture je bil, ki je ustvarjal operna dela, odgovarjajoča okusu Scribejevih veseloigre, torej okusu takratnega velikomestnega življenja.

Globin ne smemo iskati v tej muziki, preveč je lahkotna in lahkomišljena; vedno pa je prijetna, zabavna in polna vedrine, koketnosti ter včasih duhovita in okusna, pikantna in fino-frivolna — veren izraz modernega francoskega življenja. Richard Wagner je spoštoval Auberjevo muzo in некоč je rekel: »Auberjeva glasba je vroča, da bi se lahko opekeli, obenem pa je tako kratkočasna, da bi od smeha počili.« V tistih časih je kraljeval Rossini, od katerega je Auber povzel način velikih finalov in ansamblov, Rossinija pa je Auberjeva opera »Nema iz Portici« tako navdušila, da je napisal poleg »Brivca« svoje največje delo »Viljema Tella«. Tudi na politično razburjene mase so imela Auberjeva dela močan vpliv. Pri premijeri v Braslu je »Nema iz Portici« tako razvnela politično napeto občinstvo, da je po predstavi vdrlo v holansko justično palačo in jo popolnoma demoliralo. Auberjeva opera je bila na ta način zadnji povod za politično ločitev Belgije od Nizozemske.

*

Auber je bil rojen 29. januarja 1784 v Caenu, Normandiji, kamor so prišli njegovi starši iz Pariza. Oče je bil trgovec z umetninami in je tudi sina določil za ta poklic. V začetku se je mladi Auber vkvarjal z glasbo le kot diletant in je že v tem času zlagal romane in operete, ki so bile sprejete s pohvalo. Po teh prvih uspehih se je posvetil izključno glasbi. Študiral je temeljito na pariškem konservatoriju pri mojstru Cherubiniju. Po končanih naukih je zložil mašo, iz katere je pozneje vzel nekatere dele v svojo opero »Nema iz Portici«. Večina njegovih prvih oper ni imelo sreče, šele komične opere »La bergère Châtelaine« (1820), za katero mu je napisal tekst Feydeau in katero je napravil nekako po Rossinijevem vzorcu, je imela uspeh. Velikega pomena so bili za Auberja stiki z E. Scribejem, ki se je znal prilagoditi individualno talentu in skladateljevemu načinu. V skupnem delu s Scribejem so sledile opere: »Emma«, »Leocadie« in »Leicester«, ki so imele precej sreče, vendar niso šle preko francoske meje. Prva njegova opera, ki je bila izvajana tudi v Nemčiji, je bila »Sneg« (1823), druga, ki je doživela še večji uspeh pa »Zidar in ključavničar«. Auberjevo glavno delo »Nema iz Portici« (1828) pa je šlo po svetu z velikimi uspehi in z njo je bil uvrščen na čelo nove smeri francoske velike opere. S to opero je opustil polje lahkega žanra in je napisal delo revolucionarno politične vsebine z dobro glasbo, ki posrečeno ilustrira vse situacije. Naslednja njegova opera »Fra Diavolo« (1829) je postala kmalu ljubljenec občinstva. V poznejših delih ni več dosegel višine »Fra Diavola« in »Nema iz Portici«, ker je v delih pričela prevladovati rutina in zunanji efekti na škodo iznajdljivosti.

Auber je dosegel v življenju visoke časti. Bil je vitez častne legije in član akademije lepih umetnosti. Leta 1842. je postal ravnatelj pariškega konservatorija in s tem naslednik Cherubijnjev. Pet let pozneje je postal komander častne legije in dobil naslov cesarskega dvornega kapelnika. Po dolgem molku in kratko pred smrtjo je presenetil javnost s tremi novimi operami, ki pa niso doživele večjih uspehov.

Umrl je 13. maja 1871 v Parizu, eno leto potem, ko je odstopil kot ravnatelj konservatorija.

Vsebina opere „Fra Diavolo“

Prvo dejanje.

I. slika: Pred »hotelom«. Krdelo vojakov, na čelu jim brigadir Lorenzo, veselo popiva, le Lorenzo je žalosten, ker mu krčmar Matteo ne da za ženo hčere Zerline, ki je namenjena bogatemu kmetu Francescu.

Lord Kookburn in njegova soproga Pamela prihitita vsa razburjena. Pravkar ju je Fra Diavola roparska tolpa na cesti oplenila. Lorenzo pelje vojake zasledovat roparje.

II. slika: Pamela opravlja toaleta, lord pa razodeva svoj srd nad njenim koketnim vedenjem napram nekemu markiju iz Napolija.

III. slika: Ko se vrneta v »hotelsko« jedilnico, vstopi navidezni marki — Fra Diavolo. Boječ se za svojo ženo, odpelje lord Pamela izpred oči zapeljivca Fra Diavola, ki ostane sam z Zerlino. Ta mu koketno zapoje pesem o zloglasnem roparju Fra Diavolu. Njun flirt prekine prihod Diavolovih vohunov, banditov Giacomina in Beppa. Javita, da se ni posrečilo Amerikancu vsega ukrasti. Fra Diavolo začne dvoriti Pameli, da bi izvedel, kje imata z lordom skrite dragulje in denar. Toda Diavolovo srce se začne vnemati za Pamela — na skrivaj se je gotovo porodila že misel: lordu ukrasti poleg denarja še lepo ženo.

IV. slika: Pred »hotelom«. Vojaki se vrnejo z veselo novico, da so roparje premagali. Lorenzo vrne Pameli dragoceni nakit. Pamela, vsa srečna, podari Zerlini — Lorenzo je dar odklonil — 10.000 lir, ki jih je bil lord razpisal kot nagrado za dragoceni nakit.

Drugo dejanje.

Na hodniku pred »hotelskimi« sobami, kjer spi kot glavna sobarica Zerlina. Amerikanca gresta spat. Fra Diavolo se prihitotapi, še vedno nepoznan, in pregleduje teren za nočni rop. S petjem barkarole da banditoma znak, da lahko vstopita. Zerlina se vrne iz lordove sobe, banditi se poskrijejo za paravan ter izrežejo trem slikam obraze, da lahko nemoteno opazujejo okolico, dokler Zerlina ne zaspi. Banditi hočejo na delo, toda s ceste se sliši petje vračajočih se vojakov, roparji se skrijejo. Lorenzo vstopi. Lord pride poizvedovat, zakaj so se vrnili. Med

njunim pogovorom prevrže eden izmed banditov stol... Lorenzo hoče poizvedovati — pot mu prestriže marki (Fra Diavolo). Da reši sebe in tovariša, se zlaže lordu, da je hotel ljubimkati pri Pameli. Lorenzu pa, da je hotel k Zerlini. Pri obeh vzbudi ljubosumnost in reši tako sebe in tovariša.

Tretje dejanje.

I. slika: Fra Diavolo s svojo tolpo (banditski balet) poje svojo pesem.

II. slika: Oče Matteo slavi zaroko svoje hčerke Zerline s kmetom Francescom. Vojaki pojo in plešejo, le Lorenzo je spet žalosten. Bandita sta našla v drevesu pismo, v katerem jima sporoča Fra Diavolo, da mu naj dasta znamenje z zvončkom v kapelici, ko bo najprimernejši trenotek za napad lorda. Vino jima zleze v glavo, po nerodnosti se izdeta in vojaki ju zgrabijo. Pojeta namreč isto pesem, kot jo je pela sinoči (II. dejanje) Zerlina, preden je zaspala. Poleg tega najdejo še pri njih Fra Diavolovo pismo. Lorenzo zastraži z vojaki vse prihode in odhode. Vsi se poskrijejo, Giacomo mora iz strahu pred puškami zvoniti, da zvabi Fra Diavola v zasedo. Fra Diavolo res pride, toda njegovo oko opazi, da nekaj ni v redu. Kljub temu se da ujeti, med zahvalno molitvijo pa uide nebudnim stražarjem, potem, ko se je z očmi sporazumel s Pamelo. Komaj konča ljudstvo zahvalno molitev, da je ujelo Fra Diavola, se ta pojavi v kapelici s Pamelo in s svojimi banditi. Tudi Beppo in Giacomo sta rešena, ljudstvo z vojaki vred pade na kolena, lord pa obupan leže na šepetalca, pije vino in pokaže občinstvu razglas policijske prefektуре: Državljani! Čuvajte svojo privatno lastnino (denar, ženo, dekleta itd.), Fra Diavolo je še vedno živ...

Razno

Simfonični koncerti v novi sezoni.

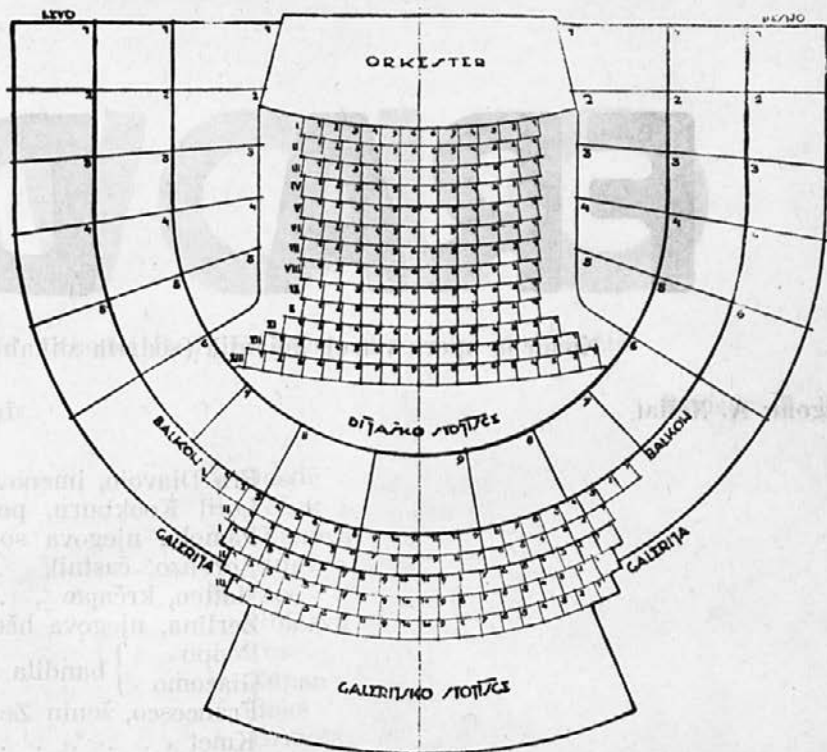
Kakor doslej bo uprava gledališča tudi v prihodnji sezoni prirejala simfonične koncerte, ter s tem omogočila našemu opernemu orkestru, da se še nadalje razvije kot močan koncertni faktor našega kulturnega središča. Za povzdigo interesa publike in samega nivoja prireditev namerava povabiti na sodelovanje nekatere prominentne dirigente in soliste svetovnega slovesa. Tozadevna pogajanja so že v teku. Svoje sodelovanje pa bo razširila tudi v tem smislu, da bo priredila tudi več popularnih koncertov z lažje umljivim programom. Tudi na teh koncertih bodo po možnosti nastopali gostje. Prvi tak koncert bo 16. oktobra ob 11. uri dopoldan v »Unionu«. Na njem bo nastopil mladi violinski virtuos Miran Viher, dijak odličnega pedagoga ravnatelja Celjske Glasbene Matice g. K. Sancina.

Dirigent tega prvega popularnega koncerta bo g. A. Neffat.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Župančič. Urednik: M. Bravničar. - Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

A. PRELOG

Ljubljana, Marijin trg - Tel. 3456

FRA DIAVOLO

Komična opera v treh dejanjih (sedmih slikah). Besedilo E. Scribeja. Uglasbil D. F. E. Auber. Prevedel M. Klopčič.

Dirigent: A. Neffat.

Inscenator: Uljanišev.

Režiser: B. Kreft.

Fra Diavolo, imenovan Marco	J. Gostič
Lord Kookburn, potujoči A	B. Peček
Pamela, njegova soproga	N. Španova
Lorenzo, častnik	S. Banovec
Matteo, krčmar	M. Rus
Zerlina, njegova hčerka	I. Ribičeva
Peppo	J. Rus
Giacomo } bandita {	D. Zupan
Francesco, ženin Zerline	Z. Bekš
Kmet	A. Drmota
Vojak	A. Sekula

Rimski vojaki, kmeti, ljudstvo, gostje, služinčad.

Dejanje se vrši v bližini Terracine.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Prizorišče se odpre ob 20.

Konec po 22.

Parter: Sedeži I. vrste	Din	46
" II. - III. vrste	"	40
" IV. - VI.	"	36
" VII. - IX.	"	32
" X.	"	28
" XI.	"	25
Lože Lože v parterju	"	150
" I. reda 1-5	"	150
" 6-9	"	180

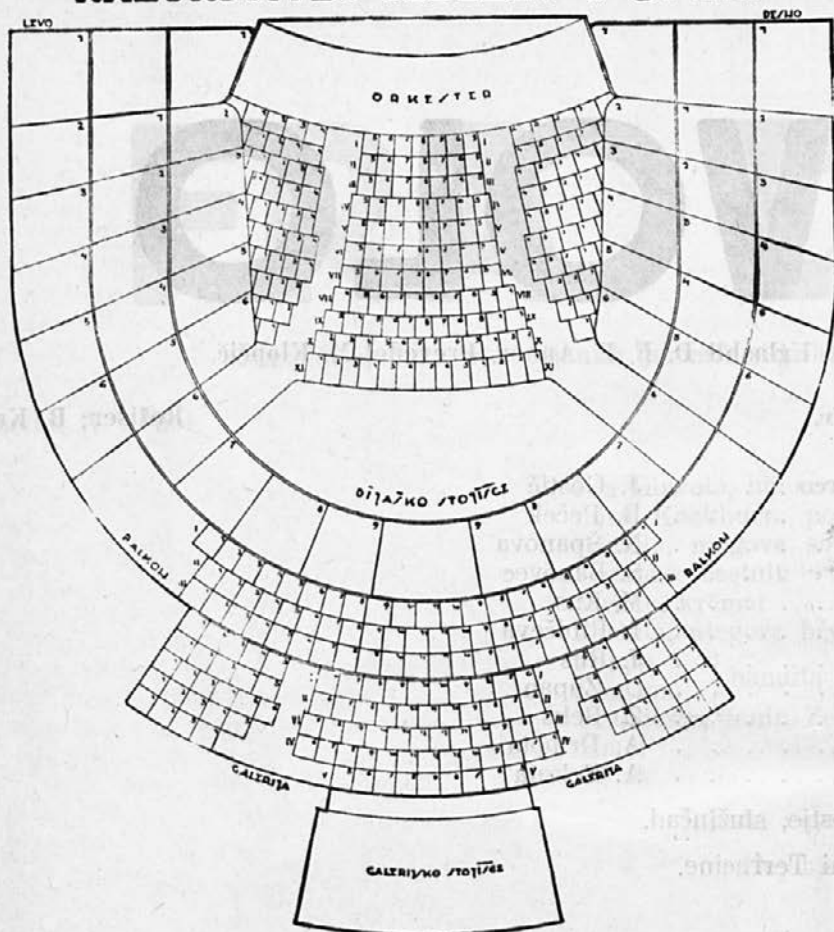
Nadaljni ložni	Din	25
" v parterju	"	30
" v I. redu	"	25
Balkon: I. vrsta	"	20
" II. "	"	20
" III. "	"	15
" IV. "	"	15

Galerija: Sedeži I. vrste	Din	14
" II. "	"	12
" III. "	"	12
" IV. "	"	10
" V. "	"	10
Stojišče	"	4
Dijaško stojšče	"	7

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure v opernem gledališču.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Bonboni, čokolade, bonbonijere, pecivo,
sadni soki, marmelade

ŠUMI

LJUBLJANA, GRADIŠČE 7-9

Tovarniška zaloga

Vedno sveže blago Nizke cene